

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de avocații Cotruță Sergiu în numele inculpatului Guțu Ion și Sîrbu Constantin în numele părții vătămate Paiu Cristofor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Guțu Ion Andrei, născut la 17 ianuarie 1960, originar și domiciliat s. Miciurin, r-nul Drochia.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.04.2013 – 26.05.2015;

Instanța de apel: 23.06.2015 – 09.12.2015;

Instanța de recurs: 04.04.2016 – 07.09.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 26 mai 2015, Guțu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului Guțu Ion în beneficiul părții civile Paiu Cristofor suma de 15000 (cincisprezece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar cerințele părții civile Paiu Cristofor cu privire la repararea prejudiciului material au fost respinse ca neîntemeiate.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că la 28 octombrie 2012, aproximativ la ora 02:00, în s. Miciurin, r-nul Drochia, Guțu Ion aflându-se în preajma bazinului acvatic amplasat pe terenul cu nr. cadastral 3623109218, pe care îl arenda în scopul creșterii peștilor, i-a aplicat lui Paiu Cristofor pe diferite părți ale corpului, multiple lovituri cu pumnii, picioarele și cu un obiect dur, contondent, neidentificat, din motiv că îl bănuia de săvârșirea furtului de pește, cauzându-i vătămări corporale medii care au provocat dereglarea sănătății pe un timp îndelungat.

3. *Avocatul Cotruță Sergiu în numele inculpatului* a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Guțu Ion să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. art.

35 lit. a), 36, 60 alin. (1) lit. a) Cod penal și art. 332 Cod de procedură penală, anularea încheierii privind dispunerea efectuării expertizei suplimentare.

În motivarea apelului, a indicat că sentința contestată o consideră ilegală, nemotivată și neîntemeiată, deoarece aceasta nu corespunde recomandărilor conținute în pct. 2), 6) al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a R. Moldova nr. 5 din 19 iunie 2006 „Cu privire la sentința judecătorească”, prima instanță nu a dat un răspuns clar, întemeiat și legal pct. 3), 6) alin. (1) art. 385 Cod de procedură penală.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată, avocatul a subliniat că deși în partea motivată a sentinței prima instanță a apreciat suma de 15430 lei, ca cheltuieli de tratament, alimentare și deplasare care sunt în legătură cauzală cu acțiunile infracționale a inculpatului, potrivit dispozitivului sentinței, acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material a fost respinsă integral.

A relevat, că prima instanță a concluzionat din oficiu că suma de 9570 lei, reprezintă prejudiciul moral parțial recuperat, totodată încasând suplimentar suma de 15000 lei, cu titlu de prejudiciul moral restant, astfel dispunând încasarea unui prejudiciul moral în sumă totală de 40000 lei (25000 lei + 15000 lei).

În opinia apărării, prima instanță a dispus încasarea unui prejudiciu moral supraexagerat, fără a lua în considerație că Guțu Ion este invalid, are la întreținere o persoană de vârstă înaintată, are o situație financiară dificilă, a luat un credit pentru a despăgubi partea vătămată cu suma de 25000 lei, astfel partea vătămată după ce a primit suma menționată a semnat un acord de împăcare prin care a menționat că nu are pretenții de ordin material și moral față de inculpat.

Prima instanță nu s-a expus în privința acordului de împăcare încheiat și semnat între Guțu Ion și Paiu Cristofor.

Mai mult, în ședința de judecată era necesară prezența părții vătămate pentru a confirma sau infirma veridicitatea acestui acord de împăcare, însă instanța de judecată a dispus judecarea cauzei în lipsa acesteia, iar ulterior primirii sumei de 25000 lei, partea vătămată deși nu s-a prezentat în ședința de judecată la recunoașterea acordului de împăcare a solicitat suplimentar suma de 25000 lei.

În timpul examinării cauzei, peste mai mult de 2 ani, partea vătămată a solicitat numirea unei expertize suplimentare, instanța dispunând numirea unei expertize suplimentare, fără a oferi apărării un set autentificat de documente în baza cărora s-a solicitat respectiva expertiză.

Potrivit concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 328 în pct. c) se menționează echimoze (în caz dacă corespund cu imaginile foto din dosarul prezentat) care nu condiționează dereglarea sănătății și se califică ca vătămare neînsemnată, fapt ce denotă că și experții care au întocmit respectivul raport de expertiză au avut dubii în privința imaginilor foto prezentate de partea vătămată în dosarul respectiv.

3.1. Avocatul Sîrbu Constantin în numele părții vătămate, de asemenea a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa închisorii pe un termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și admiterea integrală a acțiunii civile.

4. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2015, au fost admise apelurile, casată parțial sentința în latura civilă cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă înaintată de partea vătămată a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului Guțu Ion în beneficiul părții vătămate Paiu Cristofor suma de 15430 (cincisprezece mii patru sute

treizeci) lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 9570 (nouă mii cinci sute șaptezeci) lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În rest, în latura penală, au fost menținute dispozițiile sentinței.

4.1. În motivarea soluției nominalizate, instanța de apel a menționat, că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectând prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Cu referire la acțiunea civilă instanța de apel a stabilit, că prin bonurile anexate la materialele cauzei, s-a confirmat prejudiciul material în sumă de 15430 lei, urmând a fi excluse bonurile anexate la f.d. 154 vol. I, în sumă de 482,44 lei din 26 octombrie 2012; 32,08 lei din 26 octombrie 2012; 359,52 lei din 27 octombrie 2012; f.d. 158 vol. I, 1760 lei din 26 octombrie 2012, acestea fiind date anterior zilei producerii incidentului.

În partea ce ține de prejudiciul moral, instanța de apel cu referire la prevederile art. art. 1398 alin. (1), 1423 alin. (1) Cod civil și art. 219 alin. (2) pct. 4), alin. (4) Cod de procedură penală, a conchis, că prima instanță neîntemeiat a încasat cu titlu de prejudiciu moral suma totală de 24570 lei, această sumă în viziunea instanței de judecată fiind exagerată.

Astfel, instanța de apel ținând cont de nivelul (gradul) suportării de către partea vătămată a suferințelor fizice și psihice în legătură cu vătămările corporale cauzate, fiindu-i dereglată sănătatea pe o perioadă de timp, precum și de faptul că, condamnarea inculpatului în sine constituie o satisfacție echitabilă pentru partea vătămată, a încasat cu titlu de prejudiciu moral suma de 9570 lei, considerând că aceasta este o sumă reală și corespunde faptelor săvârșite, care compensează consecințele negative ale prejudiciului suportat de acesta.

La fel, instanța de apel a încasat în beneficiul părții vătămate suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, confirmate prin bonul de plată nr. 128812 anexat la materialele cauzei (f.d. 174, vol. I, 18 vol. II).

Cu referire la apelul avocatului Sîrbu Constantin în numele părții vătămate Paiu Cristofor, instanța de apel a concluzionat că acesta urmează a fi admis, deoarece deși prima instanță în descriptivul sentinței a indicat că acțiunea civilă înaintată de partea vătămată se admite cu încasarea sumei de 15430 lei, precum și prejudiciul moral, ulterior, în dispozitivul sentinței a indicat că respinge ca neîntemeiată acțiunea lui Paiu Cristofor împotriva lui Guțu Ion în partea cerințelor de încasare a prejudiciului material, astfel descriptivul sentinței fiind contrar dispozitivului.

5. Avocatul Cotruță Sergiu în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia în partea soluționării acțiunii civile cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care instanța de judecată să dispună încasarea prejudiciului material în baza bonurilor de plată anexate la dosar, care au legătură nemijlocită cu incidentul respectiv, a prejudiciului moral în sumă de 4000 lei și recuperarea cheltuielilor de asistență juridică proporțional părții admise din pretenții.

În motivarea recursului, apărarea a invocat dezacordul cu decizia contestată în partea încasării cuantumului prejudiciului material, moral și al cheltuielilor de asistență juridică, menționând că în partea motivată a deciziei, instanța de apel a apreciat suma de 15430 lei ca cheltuieli de tratament, alimentare și deplasare care sunt în legătură cauzală cu acțiunile săvârșite de inculpat.

Conform bonurilor anexate de către partea vătămată Paiu Cristofor, pretinse a fi procurate pentru ameliorarea sănătății, s-a constatat că majoritatea acestora conțin medicamente care fac parte din lista medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală potrivit Ordinului Ministerului Sănătății al R. Moldova și CNAM nr. 496 din 16 iunie 2011 (anexa nr. 1 la Ordinul Ministerului Sănătății al R. Moldova și CNAM nr. 337/54-A din 26 aprilie 2011).

Mai mult, o parte din medicamente au indicații de a trata răceala și stomacul, simptome despre care nu este indicat nimic în raportul de expertiză medico-legală.

Menționează, că în anexa nr. 1 la referința privind acțiunea civilă înaintată este dată explicația ce ține de medicamentele administrate, în care nu a fost prezentată prescripția medicului referitor la tratamentul indicat.

Astfel, evidențiază că a fost solicitată respingerea pretenției de procurare a medicamentelor în partea bonurilor care nu au legătură cu respectivul caz ca fiind una neîntemeiată și lipsită de suport juridic, fapt care nu a fost argumentat de instanța de apel.

La fel, menționează că în referința la acțiunea civilă a solicitat și respingerea pretenției ce ține de procurarea benzinei ca fiind una neîntemeiată și lipsită de suport juridic privind bonurile care nu au tangență cu cazul respectiv și ședințele care au avut loc de facto, cerință la care instanța de apel, la fel nu s-a expus.

În opinia apărării, cheltuielile pentru asistența juridică acordată în sumă de 5000 lei urmează a fi admisă parțial, proporțional cuantumului pretențiilor materiale admise de către instanță potrivit prevederilor art. art. 90-94 Cod de procedură civilă.

Referitor la cuantumul prejudiciului moral, partea apărării face referire la practica judiciară în cazuri similare, considerând că admiterea cerinței privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 9570 lei, este una exagerată și neargumentată, totodată instanța de apel nu a luat în considerație că Guțu Ion este invalid, are la întreținere o persoană de vârstă înaintată, are o situație financiară dificilă, a luat un credit pentru a despăgubi partea vătămată cu suma de 25000 lei.

În acest sens, recurentul consideră relevante explicațiile conținute în pct. 25, 28, 32 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 09 octombrie 2006 „Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral”.

Subliniază apărarea, că partea vătămată a venit cu mai multe propuneri de a înceta procesul penal în urma despăgubirii acesteia cu suma de 25000 lei, iar după ce a primit suma dată, partea vătămată a semnat un acord de împăcare prin care a menționat că nu are careva pretenții de ordin material și moral față de învinuit și v-a solicitat instanței de judecată încetarea procesului penal din motivul împăcării părților.

Contrar angajamentului asumat prin acord, partea vătămată nu s-a prezentat la recunoașterea acestui acord de împăcare în ședința de judecată și a solicitat de la învinuit suplimentar la suma de 25000 lei - o sumă enormă de bani pentru încetarea procesului penal din motivul împăcării părților.

5.1. Avocatul Sîrbu Constantin în numele părții vătămate, la 15 aprilie 2016, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate pe termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și admiterea integrală a acțiunii civile.

În argumentarea recursului a invocat că, la stabilirea pedepsei inculpatului Guțu Ion, instanța trebuie să țină cont și de faptul că acesta i-a cauzat părții vătămate multiple și intense lovituri, de comportamentul acestuia după săvârșirea infracțiunii, care a lăsat partea vătămată să zacă la sol o perioadă îndelungată de timp și abia spre dimineață la adus pe martorul Buleza Vasile și împreună l-au transportat la domiciliul ultimului.

Totodată, pe parcursul examinării cauzei inculpatul a înaintat mai multe versiuni încercând să convingă instanța că partea vătămată și-a cauzat leziunile corporale în urma căderii, sau că partea vătămată putea fi bătută la iazul din apropiere, deși la urmărirea penală a recunoscut parțial săvârșirea infracțiunii.

Consideră, că la individualizarea pedepsei, instanța de judecată urmează să aprecieze acțiunile inculpatului sub aspectul prejudiciului cauzat sănătății părții vătămate și bestialității cauzării loviturilor, care au provocat leziuni pe întreg corpul părții vătămate, soldate și cu fracturarea oaselor, ceea ce face imposibilă aplicarea art. 90 Cod penal.

În ceea ce ține de latura civilă, recurentul menționează că toate bunurile anexate la dosar atât în privința medicamentelor procurate cât și a benzinei pentru multiplele deplasări a părții vătămate din mun. Chișinău în or. Drochia confirmă parțial cheltuielile suportate, deoarece partea vătămată nu a păstrat toate bunurile.

Mai menționează, că a făcut cunoștință cu conținutul deciziei instanței de apel, la 12 aprilie 2016, iar recursul a fost declarat în termen.

6. Procurorul, a prezentat referință pe marginea recursurilor declarate, solicitând respingerea acestora, deoarece criticele formulate de către recurenți cu privire la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului, au constituit obiect de examinare în cadrul judecării cauzei în ordine de apel, iar instanța de apel s-a pronunțat la acest aspect în mod argumentat.

În opinia acuzatorului de stat, instanța de apel a soluționat corect și pretențiile înaintate cu privire la repararea prejudiciului material, prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor legate de asistența juridică.

7. Verificând argumentele recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei penale, ținând cont de motivele expuse în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Cu referire la recursul declarat de avocatul Cotruță Sergiu în numele inculpatului.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

După cum rezultă din textul recursului, recurentul indică drept temei pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată, din contextul cererii de recurs se deduce dezacordul apărării cu soluționarea de către instanța de apel a acțiunii civile înaintată de către partea vătămată, îndeosebi aprecierea probelor care confirmă cuantumul prejudiciului material, dar și a acelor circumstanțe care determină aprecierea de către instanțele de judecată a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune părții vătămate.

Față de argumentele invocate, Colegiul penal notează, că instanța de apel a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, iar decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la admiterea apelurilor, casarea parțială a sentinței în latura civilă cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă înaintată de partea vătămată a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului Guțu Ion în beneficiul părții vătămate Paiu Cristofor suma de 15430 (cincisprezece mii patru sute treizeci) lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 9570 (nouă mii cinci sute șaptezeci) lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În rest, în latura penală, fiind menținute dispozițiile sentinței.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, iar în final le-a dat o apreciere corespunzătoare prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu, confirmă corectitudinea soluționării acțiunii civile.

Revenind la argumentele invocate în recurs de către avocatul Cotruță Sergiu în numele inculpatului privind cercetarea și luarea în calcul doar a bonurilor de plată și a facturilor care demonstrează efectiv cheltuielile suportate de partea vătămată în legătură cu tratamentul suportat în urma acțiunilor săvârșite de inculpat, se atestă că instanța de apel corect a reținut faptul, că bonurile anexate la materialele cauzei confirmă prejudiciul material cauzat doar în mărime de 15430 lei, pe când bonurile anexate la f.d. 154 vol. I, în sumă de 482,44 lei din 26 octombrie 2012; 32,08 lei din 26 octombrie 2012; 359,52 lei din 27 octombrie 2012; f.d. 158 vol. I, 1760 lei din 26 octombrie 2012, au fost excluse ca probe din motivul că sunt datate anterior zilei producerii incidentului.

În ceea ce ține de argumentul recurentului cu privire la faptul, că unele medicamente procurate conform bonurilor anexate la materialele dosarului fac parte din lista medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, instanța de recurs atestă că cerința respectivă nu a fost invocată de inculpat nici în cererea de apel și nici în cererea de apel suplimentară, în consecință fiind posibilă respingerii de către instanța de recurs, deoarece, potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Cu referire la criteriile de apreciere a prejudiciului moral suportat de către partea vătămată, instanța de apel cu trimitere la prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil, art. 219 alin. (2) pct. 4), alin. (4) Cod de procedură penală, a argumentat pe deplin necesitatea compensării consecințelor negative suportate de către partea vătămată în urma faptelor săvârșite de către inculpat, ținând cont de nivelul suportării de către partea vătămată a suferințelor fizice și psihice în legătură cu vătămările corporale, precum și de faptul că condamnarea inculpatului în sine, constituie la fel o satisfacție echitabilă,

în final apreciind că suma de 9570 lei constituie o sumă reală și corespunde faptelor săvârșite.

Critica invocată precum că instanța de apel la stabilirea cuantumului prejudiciului moral nu a ținut cont de faptul, că inculpatul este invalid, are la întreținere o persoană în etate și că se află într-o situație dificilă, nu poate fi reținut în sensul admiterii recursului, din motiv că instanța de judecată nu a pus în executare sumele încasate potrivit soluției adoptate privind admiterea acțiunii civile înaintate de către partea vătămată, reținând că inculpatul deja a achitat suma de 25000 lei părții vătămate Paiu Cristofor, iar potrivit dispozitivului deciziei instanței de apel, a fost pusă în executare doar suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Referirea recurentului la practica judiciară privind sumele încasate cu titlu de prejudiciu moral în cazuri similare, nu poate fi aplicabilă speței, or instanțele judecătorești, la determinarea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și anumite date obiective care certifică acest fapt, aspecte care pe larg au fost dezvăluite în decizia instanței de apel, pe care instanța de recurs le însușește pe deplin, menționând că reluarea acestora nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârile atacate în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, nu au fost identificate și alte motive care analizate din oficiu să ducă la casare.

La fel, instanța de recurs respinge ca neîntemeiată și cerința recurentului privind necesitatea admiterii pretențiilor cu privire la compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică înaintate de către partea vătămată, proporțional pretențiilor admise conform prevederilor art. art. 90-94 Cod de procedură civilă, deoarece instanța de apel corect a sesizat că la materialele dosarului este anexat bonul de plată nr. 128812 din 25 iunie 2013 în sumă de 5000 lei (f. d. 18, vol. II).

Iar potrivit prevederilor art. 96 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Nu poate constitui temei de admitere a recursului nici argumentul recurentului prin care se subliniază că partea vătămată Paiu Cristofor a încheiat cu inculpatul Guțu Ion un acord de împăcare, în care a menționat că nu are careva pretenții de ordin material și de ordin moral față de inculpat, cu promisiunea de a solicita instanței de judecată încetarea procesului penal din motivul împăcării părților, însă ulterior a mai solicitat o sumă mare de bani pentru încetarea procesului.

Aceasta deoarece, după cum rezultă din materialele cauzei, partea vătămată Paiu Cristofor, fiind audiat în ședințele instanței de apel a declarat că nu susține cererea de împăcare și nu a fost de acord cu împăcarea cu inculpatul, însă necesita tratament și din acest motiv a semnat acordul de împăcare, plata pentru tratament în sumă de 25000 lei fiindu-i recuperată peste 3 ani.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs mai menționează că, deși recurentul a invocat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în contextul recursului nu se regăsesc careva critici referitor la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, apărarea axându-se doar pe critica modalității de soluționare a acțiunii civile de către instanța de apel, motiv din care Colegiul penal nu se va expune referitor la legalitatea deciziei contestate prin prisma temeiului menționat,

deoarece instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Mai mult, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Față de argumentele menționate, instanța de recurs conchide că argumentele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel, motiv din care se impune declararea inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul avocatului Sîrbu Constantin în numele părții vătămate.

Potrivit art. 432 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 09 decembrie 2015, rezultă că Paiu Cristofor a fost prezent la pronunțarea dispozitivului deciziei (f.d. 163, vol. II), ulterior acesta fiind înștiințat că pronunțarea deciziei motivate va avea loc la 11 ianuarie 2016 (f.d. 164, vol. II).

Totodată, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, se atestă că la data stabilită nici una din părțile la proces nu s-a prezentat, pronunțarea deciziei motivate fiind amânată pentru data de 27 ianuarie 2016 (f. d. 164, *verso*, vol. II).

Prin urmare, la 27 ianuarie 2016, decizia motivată a fost pronunțată atât în lipsa inculpatului cât și a părții vătămate (f. d. 164, *verso*, vol. II).

Astfel, reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, în speță, termenul de declarare a recursului urmează a fi calculat începând cu 28 ianuarie 2016 și care a expirat la 01 martie 2016, aceasta fiind și ultima zi pentru declararea recursului.

În speță, Colegiul penal a stabilit, că recursul ordinar înaintat de avocatul Sîrbu Constantin în numele părții vătămate Paiu Cristofor, a fost depus la 15 aprilie 2016, adică cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege pentru declararea recursului ordinar.

Argumentul recurentului precum că despre decizia instanței de apel a aflat atât el cât și partea vătămată numai la 12 aprilie 2016, nu poate fi reținut.

Or, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei și nu de la data când partea în proces a luat cunoștință cu conținutul acesteia, așa cum se invocă în recursul ordinar.

În susținerea soluției adoptate, instanța de recurs evidențiază că Paiu Cristofor, fiind citat și având la cunoștință despre data pronunțării deciziei motivate, urma să se intereseze de soarta dosarului, având obligația de a întreprinde toate măsurile necesare,

după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termenul legal cererea de recurs, fapt însă ignorat de acesta, ce în consecință, s-a soldat cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a recursului.

Având în vedere că, în situația când instanța de recurs respinge recursul ca fiind tardiv, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel referitor la criticele invocate în cererea de recurs nominalizată.

În astfel de circumstanțe, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocatul Sîrbu Constantin în numele părții vătămate Paiu Cristofor este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocații Cotruță Sergiu în numele inculpatului și Sîrbu Constantin în numele părții vătămate, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui **Guțu Ion Andrei**, al avocatului Cotruță Sergiu în numele inculpatului Guțu Ion – ca fiind vădit neîntemeiat, iar cel declarat de avocatul Sîrbu Constantin în numele părții vătămate Paiu Cristofor - ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 octombrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev